

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul de studii 2025-2026

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării, luând în considerare propunerile corespunzătoare ale instituțiilor de învățământ superior, Ministerului Sănătății, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Ministerului Culturii, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Ministerul Educației și Cercetării elaborează anual planul (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate cu finanțare de la bugetul de stat în învățământul superior, care, conform legislației, se aprobă de Guvern. Proiectul hotărârii de Guvern <i>cu privire la planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul de studii 2025-2026</i> este elaborat în temeiul următoarelor acte normative: - art.85 alin. (2), art.139 lit. g) din Codul educației nr. 152/2014, potrivit căroră Guvernul aprobă anual planul (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate cu finanțare de la bugetul de stat în învățământul superior; - Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2023-2025, Obiectivul general 3. Asigurarea sistemului educațional de toate nivelurile și formele de învățământ cu personal didactic/științifico-didactic și managerial calificat, competent, motivat și competitiv; - Planul de Acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2025, pct. 4.25.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Planificarea și alocarea locurilor cu finanțare bugetară pentru admiterea în instituțiile de învățământ superior constituie un instrument strategic de intervenție a statului pentru asigurarea formării specialiștilor în domenii prioritare. Proiectul hotărârii de Guvern <i>cu privire la planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul de studii 2025-2026</i> este elaborat în conformitate cu cadrul normativ existent, în special în temeiul Regulamentului cu privire la studiile străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 504/2017, precum și al Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024. La elaborarea proiectului s-a ținut cont de următoarele aspecte: - Necesarul de cadre pedagogice, prezentat de către organele locale de specialitate în domeniul învățământului; - Propunerile instituțiilor de învățământ superior și ale ministerelor privind necesitatea de cadre din domeniile respective; - Acreditările și autorizările provizorii ale programelor de studii; - Rezultatele admiterii la studii în anul academic 2024-2025. Hotărârea de Guvern <i>Cu privire la planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2025-2026</i> urmează să intre în

vigoare **la data publicării** în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în condițiile statuate de **art. 56, alin.(1), din Legea nr. 100/2017**, potrivit căreia, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau **la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării**.

Prevederea dată este justificată de **circumstanțe obiective** și anume utilizarea sistemului informațional eAdmitere de depunere centralizată a dosarelor la concursul de admitere, necesitatea elaborării imediate a **ordinelor de admitere** la studii superioare pentru fiecare instituție de învățământ superior pe cicluri universitare, dar și de necesitatea **repartizării de către instituții a locurilor bugetare** pe cicluri de studii (licență, master), domenii profesionale și programe de studii, forme de învățământ, cote-părți și limba de instruire, inclusiv pentru candidații din raioanele de est ale Republicii Moldova, candidați din diaspora, precum și pentru cetățenii străini, după caz, și stabilirea probelor

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Conform proiectului hotărârii Guvernului, se propune aprobarea Comenzii de Stat 2025-2026, în limita alocațiilor bugetare aprobate în acest scop, pentru **8712 locuri bugetare** în total.

În învățământul superior, planul de admitere pentru Ciclul I, licență, studii superioare integrate (licență + master) și Ciclul II, master este elaborat în *baza Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024. Și în acest an, se propune aprobarea Planului de admitere pe domenii generale de studii pentru a oferi posibilitate universităților să înmatriculeze în funcție de solicitările candidaților, dar și să poată forma grupe academice, conform cadrului normativ.

Luând în considerare rezultatele admiterii la studii superioare în anul precedent de studii, **Comanda de stat 2025 la Ciclul I, licență, și la Ciclul II, master**, prevede locuri bugetare la: **Științe ale educației (2020 locuri – cca 23% din totalul locurilor bugetare), Inginerie și activități ingineresti, Tehnologii de fabricație și Arhitectură și construcții (1402 – cca 16,1%); Tehnologii ale informației și comunicațiilor (905 – cca 10,4%); Sănătate (950 (+rezidențiat și secundariat) – 10,9%); Științe agricole, Silvicultură, Medicină veterinară și Științe ale mediului (378 – cca 4,3%).**

Anexa 1. Comanda de stat pentru Ciclul I - studii superioare de licență și studii superioare integrate prevede admiterea la **25 de domenii generale de studii a 5295 de persoane**, același număr de locuri bugetare ca și în 2024.

1.1. În acest context,

- având în vedere criza de cadre didactice în învățământul general - **1540 de posturi vacante pentru: educatori (258), profesori de matematică (166), de limba română (98), de educație fizică (61), conducători muzicali (55), de limbi străine, de fizică, de chimie etc.,**

- luând în considerare necesitatea **interpreților limbajului mimico-gestual, logopezilor, psihopedagogilor pentru copiii cu cerințe educaționale speciale**, inclusiv a specialiștilor în **cadrul Centrelor de asistență psiho-pedagogică**, se propune alocarea a **cca 23%** a locurilor bugetare pentru **Științele educației**.

1.2. Comparativ cu anul precedent, luând în considerare solicitările tinerilor, precum și pentru a **răspunde cererii crescânde de specialiști în sectoarele economiei naționale**, este majorat numărul de locuri la **Științe administrative, Științe sociale și comportamentale, Matematică și statistică, Științe biologice, Științe chimice, Jurnalism și informare, Științe economice și drept, Științe ale sportului**, în limitele bugetului aprobat în acest sens. Având în vedere multe locuri rămase vacante pe parcursul sesiunilor de admitere precedente, majorările se propun a fi efectuate din contul locurilor neacoperite

la Științe ale educației, Inginerie și activități ingineresti, Tehnologii de fabricare și prelucrare, Arhitectură și construcții și Tehnologii ale informației și comunicațiilor.

1.3. În vederea atragerii și motivării candidaților să opteze pentru domenii de importanță strategică, precum domeniile *Silvicultură, Științe chimice, Științe biologice, Științe fizice și Matematică și statistică*, sunt alocate locuri bugetare pentru forma de învățământ cu frecvență redusă, prin redistribuirea unei părți din locurile planificate inițial pentru învățământul cu frecvență, în scopul valorificării mai eficiente a ofertei educaționale și extinderii accesului la formare în regim flexibil.

1.4. În premieră, în sesiunea de admitere 2025, sunt planificate locuri pentru învățământul dual, realizat în baza parteneriatelor între instituțiile de învățământ superior și mediul economic, precum și a cererii exprimate de angajatori pentru formarea unor specialiști cu competențe aplicative. Pentru promovarea acestui tip de învățământ, care va reduce decalajul dintre pregătirea academică și cerințele pieței muncii, stimularea angajabilității absolvenților și consolidarea colaborării între sistemul educațional și sectorul privat, se propun locuri bugetare pentru învățământul dual la *Jurnalism și informare, Științe economice, Tehnologii ale informației și comunicațiilor, Inginerie și activități ingineresti și Arhitectură și construcții*, în limita locurilor la învățământ cu frecvență.

1.5 Totodată, pentru prima dată, ca urmare a solicitărilor venite din partea reprezentanților diasporei, sunt prevăzute locuri dedicate candidaților proveniți din familii ale cetățenilor Republicii Moldova stabiliți peste hotare, în vederea facilitării accesului acestora la studiile superioare în instituțiile din țară.

Anexa 2. La studii superioare de master (Ciclul II) în 2025, se prevede admiterea a 2856 de persoane. Anual, la planificarea numărului de locuri bugetare la Ciclul II se ia în considerare numărul de absolvenți de la Ciclul I din anul în curs. De menționat că numărul preliminar al absolvenților studiilor de licență în anul academic 2024-2025 este 9517, cu 155 mai mare comparativ cu anul precedent.

Anexa 3. La studii de rezidențiat și secundariat clinic se prevede admiterea a 435 persoane: 420 - la rezidențiat și 15 – la secundariat clinic, în scopul asigurării realizării obiectivului stipulat în alineatul (5) art. 121 din Codul educației, privind organizarea studiilor de rezidențiat pentru formarea profesională obligatorie a medicilor și farmaciștilor pe specialități. Numărul de locuri bugetare a fost **mărit cu 15**, la solicitarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie "N. Testemițanu", deoarece numărul preliminar al absolvenților studiilor superioare integrate în domeniul *Sănătate* a crescut cu 77 persoane față de 2024 (în 2025 – 652 absolvenți, în 2024 – 595 absolvenți).

Anexa 4. Pentru onorarea obligațiilor Republicii Moldova în cadrul contractelor bilaterale încheiate cu diferite țări, în domeniul Educației, se propune aprobarea a **126 de locuri bugetare pentru admiterea la studii a cetățenilor străini**, inclusiv 88 persoane - la studii superioare de licență (Ciclul I) și 38 de persoane la studii superioare de master (Ciclul II), pentru a motiva studenții străini să continue studiile universitare în Republica Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu există.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Ministerul Educației și Cercetării urmărește consolidarea sectorului public prin formarea unui număr mai mare de specialiști în domenii-cheie precum administrația publică, drept, economie, silvicultură, științe agricole, medicina veterinară și servicii sociale, răspunzând astfel cerințelor de a

asigura servicii calitative și eficiente în beneficiul cetățenilor, precum și potrivit necesităților economiei Republicii Moldova.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul se încadrează în limita mijloacelor financiare planificate în acest scop, conform Cadrului de cheltuieli pe termen mediu, la subprogramul 8810, învățământul superior.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu prezintă riscuri de discriminare după criterii de gen, apartenență etnică, etc.

Proiectul asigură protecția datelor cu caracter personal.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării www.mec.gov.md, compartimentul Transparența decizională și pe platforma guvernamentală www.particip.md, a fost asigurată plasarea anunțului privind inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern Cu privire la planurile (comanda de stat) de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul de studii 2025-2026 https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13983. Proiectul va fi supus avizării de către Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Mediului conform Legii 100/2017.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizării în cadrul procesului de avizare/expertizare. Informația referitoare la concluziile expertizelor va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la prezentul proiect de hotărâre.

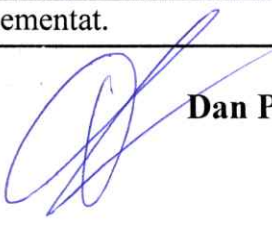
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită modificarea/abrogarea unor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul nu necesită măsuri pentru a fi implementat.

Ministru

 Dan PERCIUN